

- „Pasię nosytę“ - liežuviu siekiama nosis (Š, Ž, Č, R, L, T, D, N).

- „Samtelis“ – liežuvis išriečiamas, viduryje paliekant įdubimą (Š, Ž, Č, T, D, N, L, R).

- „Dūdelė“ – liežuvio kraštai užriečiami į viršų (S, Z, C).

- „Valom dantukus“ – liežuviu stengiamasi paliesti kiekvieną dantuką (R, L, Š, Ž, Č, T, D, N).

- „Dažytojas“ – liežuvio galiuku braukoma per kietąjį ir minkštąjį gomurį (L, R, K, G, T, D, Š, Ž, Č).

- „Arkliukai“ – pliaukšėjimas liežuviu, stipriai prispaudžiant išplatintą liežuvį prie kietojo gomurio ir staigiai jį atleidžiant (R, Š, Ž, Č, T, D, N).

„TROBELĖ“

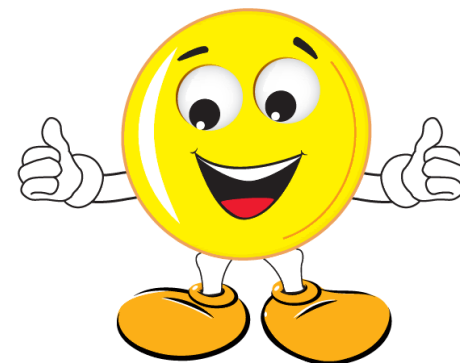
	STOVĖJO KARTĄ MAŽA TROBELĖ (išpūsti žandukus).
	JOJE GYVENO LIEŽUVIUKAS (padėti liežuvėlį ant apatinės lūpos).
	KARTĄ IŠGIRDO LIEŽUVĖLIS KEIŠTĄ GARSĄ (pliaukškinti liežuviu).

	LIEŽUVĖLIS ĖMĖ ŽVALGYTIS, BET NIEKO NEBUVO MATYTI (liežuvio galiuku siekti lūpų kampučius).
	TADA PALIPĖJO JIS KOPĖTĖLĖMIS, BET IR TEN NIEKO NESIMATĖ (keletą kartų bandyti siekti nosį).
	IŠ KUR ŠIS GARSAS! STAIGA MATO: KAŽKAS STOVI ANT KALNELIO (užkišti liežuvį už apatinių dantų ir išriesti).
	ŽINOMA, JUK TAI ARKLIUKAS (pliaukšėti liežuviu).
	LIEŽUVĖLIS NUSIŠYPSOJO ARKLIUKUI (įtempti lūpas į šonus).
	IR PAGLOSTĖ ARKLIUKĄ (liežuvio galiuku braukti per gomurį).
	VĖJAS DŽIAUGĖSI JŲ DRAUGYSTĖ (pūsti).

ŠIAULIŲ R. GINKŪNŲ LOPŠELIS- DARŽELIS

ARTIKULIACINĖ

MANKŠTA

PARENGĖ:
Ginkūnų lopšelio-darželio
logopedė Dovilė Girdžiūtė

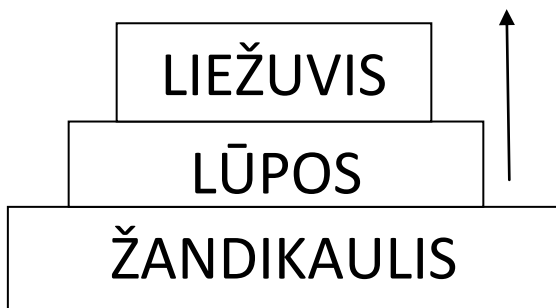
2015

Norint taisyklingai tarti garsus, būtinas taisyklingas kvėpavimas, fonavimas, rezonavimas ir artikuliacija (lūpų, skruostų, liežuvio, žandikaulių paslankumas, pakankamas raumenų stiprumas ir aktyvumas).

Kiekvienas artikuliacinis pratimas, atsižvelgiant į vaiko amžių, gali būti kartojamas po 4-5 ar 5-10 kartų, vienoje padėtyje išlaikant iki 10-15 sekundžių, tačiau visas dėmesys skiriamas ne pratimų skaičiui, o jų atlikimo kokybei.

Iš pradžių pratimai atliekami prieš veidrodį, o vėliau savarankiškai, nežiūrint į jį. Taip vaikas pajaučia taisyklingą artikuliacinio aparato padėtį. Jis turi ne tik žinoti kiekvieno garso tarimui reikalingą liežuvio, lūpų, žandikaulio padėtį, bet ir greitai jį išstarti.

Pratimus geriausia atlikti laikantis nuoseklumo:

ŽANDIKAULIŲ MANKŠTA

- Pakaitomis plačiai išsižiojama ir vėl užsičiaupiami.
- „Ožkelė sijoja miltus“ – apatinio žandikaulio judinimas į šonus.
- Apatinis žandikaulis judinamas pirmyn-atgal. Šį pratimą lengviau atlikti prikandus šiaudelį. Lūpos gali būti atitrauktos nuo dantų.

LŪPŲ MANKŠTA

- „Šaudymas“ – lūpos stipriai suspaudžiamos ir atleidžiamos (P, B, M garsams).
- „Katinėlis judina lūpas“ – lūpos sukamos į šonus (L, P, M).
- Įtraukiami skruostai (L, S, Z).
- „Balionėlis“ – išpučiami skruostai (P, B, M).
- „Šypsenėlė“ – lūpos įtempiamos į šonus (S, Z, C).
- „Šypsenėlė“ – rodomi dantukai (S, Z, C).
- „Arkliukas prunkščia“ – lūpų virpinimas (R).

www.ginkunudarzelis.lt

LIEŽUVIO MANKŠTA

- „Kastuvėlis“ – platus liežuvis guli ant apatinės lūpos (S, Z, C)
- Prunkštimas plačiu liežuviu (S, Z, C, R).
- Liežuvio siekiamas smakras (S, Z, C).
- „Adatėlė“ – ilgas ir smailus liežuvis (S, Z, C).
- „Adatėlė“ – burna pravira (Š, Ž, Č, T, D, N, L).
- „Įveik kliūtį“ – liežuvis stumiamas pro sukąstus dantis (T, D, N, L).
- „Kas stipresnis“ – liežuvis stipriai remiasi į apatinius dantis ir juos stumia (S, Z, C).
- „Laikrodukas“ – liežuvis judinamas į šonus (tinka visiems garsams).
- „Saldainiukas“ – liežuvis pakaitomis remiasi į vidines skruostų puses (tinka visiems garsams).
- „Kalnelis“ – liežuvio galiukas stipriai remiasi į apatinius dantis, o liežuvio nugarėlė išsiriečia (K, G, CH, H, N, S, Z, C, R, T, D).
- „Saldi uogienė“ – plačių liežuviu uždengiama viršutinė lūpa (Š, Ž, Č, R).